

**KANTONALNI ZAVOD ZA ZAŠTITU
KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA
SARAJEVO**

INSTITUTE FOR THE PROTECTION OF CULTURAL-HISTORICAL
AND NATURAL HERITAGE OF CANTON SARAJEVO

Broj: 01-558/20-Z02

Datum: 29.06.2020. godine

BOSNA I HERCEGOVINA

Federacija Bosne i Hercegovine

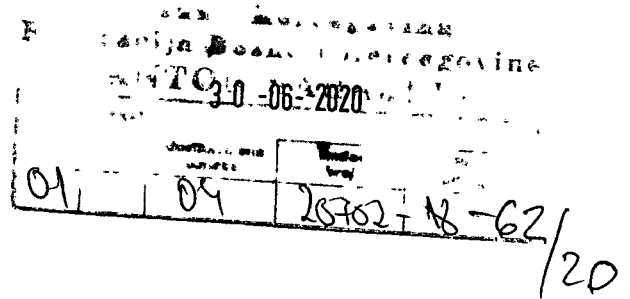
Kanton Sarajevo

Skupština Kantona Sarajevo

n/r dr. Mirza Čelik, Predsjedavajući Skupštine

Ul. Reisa Džemaludina Čauševića 1

71000 Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se:-

Veza: akt broj 01-04-20702-18/20 od 17.06.2020. godine

Zastupnica Amra Junuzović-Kaljić je na 26. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 16.06.2020. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, postavila zastupničko pitanje, a koje je Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo zaprimilo dana 23.06.2020. godine.

Zastupničko pitanje:

"Svjedoci smo stalnih građevinskih i drugih radova na lokalitetu Baščaršije, koji bi mogli da naruše njen integritet, izgled i vrijednost, te ako znamo da je ista proglašena nacionalnim spomenikom, postavljam pitanja Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i Kantonalnom zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo.

1. Da li su uključeni u proces odobravanja radova na prostoru Baščaršije?
2. Da li se ovi radovi kontrolišu putem inspekcije ili drugih organa?
3. Ko vrši nadzor nad izvođenjem radova i kako pomenuti radovi utiču na našu kulturno-historijsku baštinu?"

Odgovor na postavljeno zastupničko pitanje

Na pomenuto zastupničko pitanje, prije samog odgovora, ovaj Zavod je u obavezi da upozna zastupnike Skupštine Kantona Sarajevo, sa osnovnim principima vezanih za Nacionalne spomenike BiH. (proglašenje, odobravanje radova i nadzor).

Odlukom Komisije/Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog Sporazuma za mir u BiH (ustavna kategorija BiH) je 2014. godine Historijsko gradsko područje - Sarajevska čaršija proglašena nacionalnim spomenikom BiH, članom III pomenute odluke, a u cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika, utvrđene su mjere zaštite.

Zakon o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog Sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, jasno je odredio nadležnosti o odobravanju izvođenja radova na nacionalnim spomenicima na prostoru i u granicama nacionalnih spomenika koje su utvrđene odlukom Komisije.

Član 5. pomenutog zakona definiše da sve radove na nacionalnim spomenicima na prostoru u granica nacionalnih spomenika koje su utvrđene odlukom Komisije odobrava Federalno ministarstvo prostornog uređenja u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH.

Članom 7. istog zakona decidno se propisuje da Federalno ministarstvo prostornog uređenja prije izdavanja odobrenja je dužno za prečekat rehabilitacije prethodno pribavi stručno mišljenje nadležne institucije za zaštitu kulturno - historijskog nasljeđa.

Međutim federalna institucija (Federalno ministarstvo prostornog uređenja), na flagrantan način ignoriše odredbe člana 7. Zakon o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog Sporazuma za mir u BiH, tako da prije izdavanja odobrenja pribavi stručno mišljenje neustavnog Zavoda za zaštitu spomenika koji je u kao služba u sklopu takode neustavnog Federalnog ministarstva kulture i sporta (Presuda Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Broj: Ū-29/09 od 28. septembra 2010. godine) a ne kako zakon određuje od nadležne institucije za zaštitu kulturno - historijskog nasljeđa (ovaj Zavod).

Odredbom člana III.1. i III.2. Ustava Federacije BiH nije propisano da utvrđivanje i provođenje kulturne politike, ne spada u nadležnost federalne vlasti, niti pak u zajedničke nadležnosti Federacije i kantona već u isključivo nadležnosti kantona.

Parlament Federacije BiH nije imao ustavni osnov za osnivanje i utvrđivanje nadležnosti Federalnog ministarstva kulture i sporta. Ustavni sud Federacije nije utvrdio da su kantoni, u skladu sa članom V.2. Ustava Federacije ovaj dio svoje nadležnosti prenijeli na federalnu vlast, pa je nakon provedenog postupka utvrdio da su **odredbe čl. 15. i 16. Zakona o federalnim ministarstvima u suprotnosti sa članom III.4.b) i c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je donošenje propisa o utvrđivanju i provođenju kulturne politike, u nadležnosti kantona.**

Član 13. Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog Sporazuma za mir u BiH propisuje da: **“Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovi ovog zakona obavlja nadležna uprava za inspeksijske poslove”**

Napominjem da Federalna uprava za inspeksijske poslove nije dovoljno kapacitirana da u cijelosti vrši nadzor nad Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog Sporazuma za mir u BiH (cca 6 inspektora za područje Federacije).

Što se tiče konkretnih pitanja uvažene zastupnice Amre Junuzović - Kaljić, ovaj Zavod dostavlja sljedeće:

1. Kantonalni zavod za zaštitu kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, niti u jednom segmentu nije uključen u odobravanje radova u obuhvatu nacionalnog spomenika **Historijsko gradsko područje - Sarajevska čaršija**, nesporno je da sva odobravanja radova na ovom prostoru odobrava Federalno ministarstvo prostornog uređenja (ni u kojem slučaju nadležno kantonalno ministarstvo, Gradska uprava ili općina) uz obavezno poštivanje odredbi člana 7. Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika,

Federalno ministarstvo prostornog uređenja svojim neprimjerenim radom, dovodi u opasnost između ostalog i očuvanje Sarajevske čaršije, kao nacionalnog spomenika, koji je ujedno i nominiran za listu UNESCO-a, također Federalno ministarstvo prostornog uređenja projektnu dokumentaciju radi pribavljanja stručnog mišljenja dostavlja neustavnom federalnom ministarstvu u čijem je sastavu također neustavni zavod (akt o registraciji je potpisao ministar a ne nadležni sud), a ne Zakonom određene institucije za zaštitu kulturno - historijskog naslijeđa. Zbog ovakvog odnosa prema objektima Federalnog ministarstva, u praksi je da odobravaju uz prethodno pribavljenog stručnog mišljenja neustavnog zavoda (broj cca 5-6 uposlenika).

2. Kako se odobravanje radova vrši prema odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH, te u skladu sa odredbom čl. 82. i 83. nadzor nad provođenjem vrši Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalna urbanističko-građevinska inspekcija.

3. Ovakve radove obično niko ne nadzire, dešavaju se u periodu vikenda, praznika pa i pandemije, poslijepodnevni satima. Federalna inspekcija nije dovoljno kapacitirana, tako da nemože odgovoriti svom poslu, a kantonalna (nije nadležna???) se ne želi upuštati u kontrolu ovih radova.

Ovakvim neodgovornim odnosom svih nivoa vlasti u Federaciji BiH prema našim kulturno-historijskim spomenicima, dobrima koje smo naslijedili bojimo se da nećemo imati šta ostaviti našim nasljednicima, jer smo dosta toga devastirali ili ugrozili do te mjere da je dovedeno u pitanju njihova postojnost.

Kantonalni zavod za zaštitu kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, je u junu 2018. godine, sačinio „Analizu postojećeg stanja Baščaršije u odnosu na Regulacioni plan sanacije, konzervacije, restauracije i revitalizacije sarajevske čaršije (1975. god.) gdje je proteklo četrdeset i pet godina od usvajanja Regulacionog plana sanacije, konzervacije, restauracije i revitalizacije sarajevske čaršije, koji pored što je valorizirao historijsku jezgru grada kao izuzetno dobro graditeljsko naslijeđe je i zadao temeljne postavke budućeg planiranja i odnosa prema staroj jezgri grada. Savremena potreba sagledavanja i promišljanja o jednom od najvažnijih simbola Sarajeva, rezultirala je ovom studijom kojom se nastojao napraviti presjek ili osvrt na pozitivne i negativne efekte Regulacionog plana Historijsko gradsko područje-Sarajevska čaršija.

Također u julu 2018. godine, naš Zavod je uradio Prijedlog mjera zaštite i njihova interpolacija u Historijsko gradsko područje -Sarajevska čaršija. koji je proizašao kao nastavak dokumenta Analiza postojećeg stanja Baščaršije u odnosu na Regulacioni plan sanacije, konzervacije, restauracije i revitalizacije sarajevske čaršije 1975. godine, nastalog sa posebnom namjerom da se sagledaju svi pozitivni i negativni efekti pomenutog planskog dokumenta.

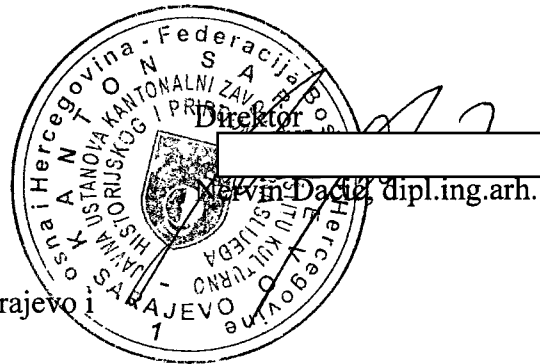
Prilikom izrade mjera zaštite i njihove interpolacije, rukovodili smo se metodologijom baziranom na savremenim principima zaštite naslijeđa. Zbog važnosti tretiranja Baščaršije kao historijskog jezgra grada, navedene i predložene mjere, zajedno sa osvrtima na pojedine odabrane primjere - slučajeve, razumijevati kao temelj, osnovni instrument oko kojeg je potrebno organizirati šire stručno promišljanje i angažiranje svih karika u lancu zaštite naslijeđa, a u cilju primjenjivanja najboljih mogućih rješenja i okvira zaštite.

Oba ova dva dokumeta Zavod je ustupio Komisiji za zaštitu nacionalnih spomenika BiH, kako bi se u saradnji sa svim nivoima vlasti u Federaciji BiH, iznašlo optimalno rješenja, mjere zaštite

nacionalnog spomenika, a u interesu građana i stanovnika općine Stari Grad, Gradske uprave, Kantona Sarajevo, Federacije BiH i Bosne i Hercegovine.

Na kraju napominjemo da propisi iz oblasti zaštite (kantonalni i federalni), su dosta kvalitetni samo se trebaju provoditi u skladu sa Ustavom Federacije BiH, zakonskim i podzakonskim odredbama, te ako se njihova primjena uokviri u nadležnostima (Ustav, zakon...), uspjeh ćemo da sačuvamo naša nasljeđe koje je vrlo bogato i ujedno vrijedna turistička atrakcija, a ako se budemo ponašali kao do sada, neodgovorno i nezainteresirano onda smo osudili naše nasljeđe na propast i nestanak.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo
- Arhivi